

D o d a t a kV R A T A R I C A N E B E S K A

Drama u 4 čini

Napisao:

Augustin Blazović

U čast prof.msgr.Ignacu Horvatu, osnivaču našega samostalnoga dram-
skog stvaranja k njegovomu 75. rođjendanu.

L I C A :

1. Vratarica Nebeska.
2. Sestra Marija od Sedmere žalosti, nazvana i Doloroza ili Dolores.
3. Mater Celestina od andjelov, prvačica u samostanu.
4. Mater Katarina od Križa, bivša prvačica.
5. Grof Rudolf od Rosenberga.
6. Grofica Valerija, mati grofa Rudolfa.
7. Grof Ulrik od Ebersteina, susjed grofa Rudolfa.
8. Pjesnik Stanislav Dobročinski.
9. Bankir Pinkas od Lemberga.
10. Samek, sin bankira Pinkasa.
11. Baba Berta, dojkinja, primalja, vračarica.

(Drama je napisana na osnovi jedne bečke legende. Temu sam
dvi-tri ljeta nosio i rastresao u sebi. Prvi čin sam napisao u
januaru 1970. u Beču, 2., 3. i 4. čin u februaru 1970. na Semme-
ringu. - a.b.)

GESLO: Naš posao je stvarati; prosudjenje i ocjenjenje djela
posao je drugih. (T. S. Eliot)

I. Č I N

VRIME: Oko ljeta 1925. podvečer. MJESTO: Samostanska soba za primanje gostov. U njoj na zidi velik križ. Pod križem gori vječna lampa. U pozadini pozornice velik kip (pilj) Divice Marije, po mogućnosti blizu tako velik kao jedna živa žena. Pred kipom cvijeće ili rastline. Na desno peljaju vrata u samostan; na lijevo prozor s gustimi gaticama i vratarka peljaju u sobu za goste, a odanle na hodnik odnosno na ulicu.

Kad se zastor zdigne, najprije u večernjem mraku sviti samo vječna lampa pod križem. Za pozornicom pjevaju tanki ženski glasi koralne pjesme (napr. "Adoro te" po latinsku ili hrvatsku u Miloradićevom prijevodu).

1. PRIZOR. (Mater Celestina i Mater Katarina.)

M. KATARINA od križa (starica, ka se podupira na palicu): Časna mater Celestina, dozvolite mi, da još jednoc predstavim svoju molbu.

M. CELESTINA od anđelov: Mater Katarina, Vaša molba će biti opet obična opomena. Vi se još uvijek tako ponasate prema meni, kao da ste Vi prvačica, a ja bih morala biti u svem podana Vašoj volji.

M. KATARINA: Umirite se, časna Mater! Nećete već dugo imati uzroka na vas u sumnju.

M. CELESTINA: Kako to mislite? (Nažge sviću pred Marijinim kipom i na stolu, uzevši s jednom paličicom ognja od vječne lampe. Tim svitlost u pozornici naraste.)

M. KATARINA: Ufam se, da će me Bog pozvati k sebi. Prosim Vas, pošlite me!

M. CELESTINA: O čemu se radi? (Sjedne na stolac. Ponusi rukom i M. Katarinu stolac.)

M. KATARINA: O sestri Mariji od Sedmere žalosti.

M. CELESTINA: (skoči se kao da ju je gdo iglom ubol): Ah! Opet? Rekla sam Vam, o ovoj temi nij nam se vridno razgovarati!

M. KATARINA: Ipak Vas prosim, poslušnite me!

M. CELESTINA: Opet su Vas nahuskale druge sestre, ke su Mariji Doloroza nenavidne. Sumnjaju, da mi je ona osobito prirasla k srcu i da joj sve dopuščam.

M. KATARINA: Ova sumnja mi se čini opravdana.

M. CELESTINA (stupne nogom): Nikako nije opravdana. Ona se temelji samo na to, da ima Doloroza već talentov, neg sve druge sestre skupa.

M. KATARINA: Za službu vratarice je sestra Doloroza svakako premlada.

M. CELESTINA: Koga ja postavim za vrataricu, to je moj posao. Ili nisam ja odibrana prvačica ovoga samostana?

M. KATARINA: Da. Ali još nikad nije imao naš samostan ovako mlade i neiskusene vratarice.

M. CELESTINA: Onda ju sad ima. Ne more biti uvijek sve tako, kako je prije bilo.

M. KATARINA: Znaite, u kakovu pogibelj stavljate ne samo kloštar, nego i ovu mladu sestru, ka Vam je tako prirasla k srcu?

M. CELESTINA: Prirasla k srcu? Nigdo ne more reći, da ja iznimke načinijam!

M. KATARINA: A ja Vam moram reći, da to tvrdu sestre. I to Vam moram reći: Vi ćete biti uzrok tomu, ako se sestra Marija od 7 žalosti izoholi.

M. CELESTINA: Izoholi? Ja bih željila, da bi imale druge sestre toliko poniznosti kot sestra Doloroza.

M. KATARINA: Ja još nisam mnogo poniznosti našla u toj mladoj sestri.

M. CELESTINA: Ona je ponizna na svoj način uz potpuno svijesno poznavanje svojih talentov. Nij to prava poniznost, ako gdo zakriva svoje talente.

M. KATARINA: Sestra Marija od Sedmere žalosti je tako svijesna svojih talentov, da na poniznost ni misliti ne more. Ali to nije najpogibeljnije za nju i za kloštar.

M. CELESTINA: Ča bi bilo još pogibeljnije?

M. KATARINA: Vaš nećak! M. CELESTINA: Moj nećak? M. KATARINA: Da, vaš nećak.

M. CELESTINA: Ostavite njega izvan ovoga kloštarskoga klevetanja! Toga ni čuti ne kanim!

M. KATARINA: Ja imam ipak dužnost, da Vam javim ča se sestre pominaju.

M. CELESTINA: Ča se pominaju?

M. KATARINA: A da je Vaš nećak, grof Rudolf, previše gust gost na našoj porti, otkad je sestra Marija od Sedmere žalosti vratarica.

M. CELESTINA: Beđava i luda sumnja! Moj nećak još nikad nije prekoraknuo klauzure. Samo kroz gatrice se more razgovarati s manom, a sestri Dolorozu jedva more viditi. Zaista luda misao, ako gdo u tom vidi kakovo zlo. Moj nećak Rudolf nalazi se u velikoj stiski. Morao bi se ženiti, a sada se bavi i tom idejom, da ga Bog poziva na redovnički život.

M. KATARINA: Ali časna Mater! Kako morete tu misao ozbiljno zeti? Vaš nećak pak redovnički život, to su dva sasvim tuđi sviti!

M. CELESTINA: Manje tuđi neg Vaš i moj svit.

M. KATARINA: Kako to mislite?

M. CELESTINA: Vi pak ja, mi smo dvojica pokoljenja. Vi sami ste ne jednoč rekli, da ne morete razumiti današnjega mladoga pokoljenja. Mater Katarina! Vi ste zgubljeno čerašnja! Vi ne razumite mladih sestara. Zato su one mene odibrale za prvačicu, a ne Vas!

M. KATARINA: Jednoč će i na Vas red dojt, da ćete morat napustiti ovu službu.

M. CELESTINA: Ja mislim još dugo ne. Mlade sestre uza me stoju. (K sestri Mariji Dolorozu, ka upravo nutar stupi:) Nij li tako Dolores?

M. KATARINA: Smim Vas opomenuti, da se ona zove kloštarskim imenom Marija od Sedmere žalosti, a ne Dolores!

2. PRIZOR. (M. Celestina, M. Katarina i sestra Marija Doloroza.)

M. CELESTINA: Ali nam se bolje svidja pokraćeno ime Dolores. Nij li tako kćerka moja? (K Dolorozu, ka ima kanticu za poljivanje u ruki.)

DOLOROZA: Sigurno mi se bolje svidja. Mater Katarina! Zač ste mi dali to ime "Marija od Sedmere žalosti"? To ime nije u skladu s mojom vedrom naravom. A u ovom dugom obliku mi se nikad nije svidjalo.

M. KATARINA (gleda u daljinu kao da vidi viziju i reče zamišljeno): To ćeš još iskusiti u svojem životu, draga kćerka! Za nekoliko ljet bit ćeš i sama osviđena, da je ovo ime najbolje izabrano za tvoju sudbinu.

DOLOROZA: Za moju sudbinu? Ča Vi znate za moju sudbinu?

M. KATARINA: Dite! Već neg si Ti znaš predstaviti!

M. CELESTINA (podrugljivo): M. Katarina od Križa danas igra prorokinju.

DOLOROZA: Mene više zanima prošlost moja.

M. CELESTINA: Tvoja prošlost? O toj se ne more mnogo pričati. Od maljanstva živiš u ovom samostanu kao naše dite, kao naša kćerka.

DOLOROZA: Da, ali kako sam dospila ovamo? (Kanticu položi na tla.)

M. CELESTINA: I to smo ti jur povidale.

DOLOROZA: Ja bih to rado još jednoč čula od Majke Katarine.

M. KATARINA: To je, draga kćerka, tvoja prva duševna rana, da ne znaš, gdo su tvoji roditelji.

DOLOROZA: Nij se moglo nikako doznati, gdo su moji roditelji?

M. CELESTINA: Kako bi bile to doznale? Koga bi bile pitale? Jednoga jutra - mislim, da je bilo oko Ivanje u juniju - našla te je pred samostanski vrati stara vratarica... Kako se je zvala?

M.KATARINA: To je bila dobra sestra Martina. Ona je bila skrbna starica, ka je jako savjesno i iskuseno vršila svoju vratarsku službu.

M.CELESTINA: Ali kad je našla novorođeno ditešce pred vrati, bila je tako prestrašena, da je dite ostavila ležati i bižala k prvačici. Ovde joj ništa nije prudila iskusenost.

MATER KATARINA:(suho): U takovi posli niti nije mogla imati iskustva. Ili se znate spomenuti, da je u zadnji 40 ljeti još kada ležalo novorođeno dite na pragu našega samostana?

DOLOROZA: Kako dugo sam mogla ležati na pragu?

M.KATARINA: Sigurno samo kratko vrijeme. Negdo te je u zori položio tamo.

M.CELESTINA: Bila si ovita u jako fino rublje, u bijeli rubac od dragocjenih čipkov. To bi kazalo na to, da bi mogla biti plemićkoga rođ.

M.KATARINA: I to je moguće, da je ta osoba, ka te je položila pred naš samostan, te stvari ukrala u nekom gospodskom stanu.

DOLOROZA: Kako su me primile sestre u samostanu?

M.CELESTINA: Sve smo bile oduševljene. Primile smo te kao dar božji.

M.KATARINA: Od početka je najveć visila na tebi Mater Celestina.

DOLOROZA: Da, Vi ste mi bili kao prava majka. (Zamišljeno:) I tako sam odrasla ovde u kloštru... Cijelo vrijeme u kloštru... Svita nikad nisam vidil vidila... A tako rado bih ga bila iskusila!

M.CELESTINA: Ali Dolores! Ča nisi rado u kloštru?

DOLOROZA: Rado sam. Ali kad bih poznala svit, onda bih barem znala, čega sam se odrekla.

M.KATARINA: Daj mira, kćerka! Još ćeš ga dosta upoznati!

M.CELESTINA: Oho! Ovo opet gluši kao prorokovanje!

DOLOROZA (zamišljeno): Ne znam, nima li Mater Katarina pravo. Mene mnogokrat takova nutarnja sila vuče u svit...

M.CELESTINA: Ali poj, draga kćerka! To ne more bit istina! Ti si tako rado u kloštru. Ti si sunčana vedrina našega samostana.

DOLOROZA: Sam ja to zaista? M.CELESTINA: Sigurno!

DOLOROZA: Mater Katarina! Molite za me! (Poklekne se pred M.Katarinu.)

M.KATARINA: Za te ću žrtvovati smrtni strah i sve težine svoje skradnje une. DOLOROZA: Oh, Vi ste tako dobri k meni!

M.KATARINA: To je moj dug prema tebi. Ja bih te bila morala pustiti u svit. M.CELESTINA: Nikad i nikad ne!

M.KATARINA: Da, Vi ste se, M.Celestina, najveć protivili tomu, kad ste na njoj visili, kao na svojem vlastitom ditetu.

M.CELESTINA: Da, ja sam ju od početka ljubila kao svoju kćerčicu.

DOLOROZA (stane se): Mater Celestina! Vi ste mi prava majka!

M.KATARINA: Ipak ćete ju samo za zliku svojom očuvati. Dušu joj ja moram očuvati, da ne propade u svitu i da se vrati u samostan...

(Ide potpirajući se na palicu k Dolorozi) Ah ne ja! (Vrže ruku Dolorozi na ramen) Ne ja ću te očuvati, nego nebeska Majka Divica Marija. Dite! Ona te neka čuva i dopelja najzad. (Projde na desno.)

3. PRIZOR. (Mater Celestina i sestra Doloroza.)

M.CELESTINA: Nij li komična danas ova stara? Vidit je, da joj se približava skradnja ura.

DOLOROS (zamišljeno): Ku kani za me žrtvovati.

M.CELESTINA: Ali šuti! Dokle sam ja uza te, ne tribaš nje pomoći!

DOLOROZA: Ja ne znam.

M.CELESTINA: Posluhni! Bud to ne misliš ozbiljno, da bi rado išla u svit? DOLOROZA: Ja ne znam.

M.CELESTINA: Dolores! Ako imaš takovu želju za svitom, onda te ne smim ostaviti u službi vratarice!

DOLOROZA: Joj, prosim Vas! Ostavite me na porti! Ja tako ljubim ovu službu.

M. CELESTINA: I tako mi predbacuju, kako sam mogla ovako mladu sestru imenovati vrataricom.

DOLOROZA: Ako mi zamete ovu službu, onda znam, da me već ne ljubite.

M. CELESTINA: Ravno to je moja pogriška (zdahne), da tako visim na tebi. Zato ti ne morem odbiti želje. Dobro je. Ostani u službi vratari-
ce. Ali moraš mi obećati, da pred drugimi već nećeš brbljati o svojoj
čežnji za svitom.

DOLOROZA: Da, to ću Vam rado obećati

4. PRIZOR. (Mater Celestina, sestra Doloroza i grof Rudolf.)

(Zazvoni zvonac na kloštarski vrati. Sestra Doloroza zgrabi ključke,
ki ležu na stolu i biži otvoriti vrata na livo. Brzo se vrati.)

M. CELESTINA: Čdo je?

DOLOROZA: Vaš nećak, grof Rudolf.

M. CELESTINA: Jur je opet ovde!

RUDOLF (govori kroz gatrice prozora iz susjedske sobe): Da, draga moja
teta - ili ti moram i ja reći "Časna Mater"? - jur sam opet ovde. Ča
se ne veseliš, da sam te opet došao poiskati?

M. CELESTINA: No, da. Lipo je, da me pohodiš. Ali zadnje vrime si pre-
više gusto ovde.

RUDOLF: Znaš draga teta, kako teškimi pitanji se borim. Mati mi je
opet poslala pismo, u kom me sili, da se ženim.

M. CELESTINA: Daj mi pismo! (Kroz gatrice primi pismo. Zatim se obrne k
Dolorozi:) Sestra Marija Doloroza! Poj i pošalji mi ku drugu sestru.
Ja mislim, tebe ov razgovor ne zanima.

RUDOLF: Ali teta, ostavi ovu malu sestru! Zač ona ne bi smila čuti moje
probleme?

M. CELESTINA: Tvoji problemi čedu ju samo zbludit.

RUDOLF: Molim te, draga teta, neka pozvati drugu sestru. Pred drugom
sestrom ti neću ništa povidat. Onda volim odmah pojti.

M. CELESTINA: A zač ravno pred ovom sestrom ne kaniš imati otajnosti?

RUDOLF: Ona je mlada pak će bolje razumiti moje teškoće.

CELESTINA (pri čitanju pisma): Tvoja mati ima pravo, kad te nagovara,
da se jur jednoč ženiš. Star bi bio k tomu dosta.

RUDOLF: Teta, neka i ti tako govorit. Ja ne znam, jesam li ja za obi-
teljski život. Mene u novije vrime sve jače privlači redovnički život.

M. CELESTINA: Ah, ti pak redovnički život! Rudi, oprost, ali toga ti
ni ja ne vjerujem.

RUDOLF (zdahne): Ah, vidim i ti me ne razumiš.

M. CELESTINA: Rudi, još ne znam, ča ti po glavi ide. Čini mi se, da te
ne poznam dosta. Ali u tom sam skoro sigurna, da za samostanski život
nisi stvoren. Mimo toga, mislim, tvoja dužnost je, da se ženiš, da ne
izumre naša plemićka obitelj.

RUDOLF: Ah, nigdo me ne kani razumiti. (Prema Dolorozi, ka je neko vri-
me poslušala, a onda počela s kanticom poljivati kitice.) Razumite me
Vi, mala sestra? Vi morate znati, ča mene u kloštar vuče! Vi to morate
čutiti!

DOLOROZA (plaho): Ja!? Kako bih ja to morala čutiti?

RUDOLF: Zaista si toga ne znate razložiti?

DOLOROZA: Ne. Ako hoću bit iskrena, ja imam protivnu želju. Mene vabi
svit.

RUDOLF: Zaista? Vi bi išli u svit?

M. CELESTINA: Doloroza! Ča si mi obećala? Da o tom već nećeš govorit!

DOLOROZA: Da, časna Mater!

CELESTINA: Rudi, neka zmutiti glave i pameti ove mlade sestre! Ona mi je kao kćerka.

RUDOLF (oduševljeno): A meni kao sestra.

CELESTINA: Sestra Doloroza! Meni se čini, bolje će biti, ako ideš ipak po drugu sestru. Ili poj u kuhinju i donesi mojemu nećaku limonadu!

RUDOLF: Ah, ostavite tu Vašu limonadu! Vidim teta, Tebi nije pravo, da me ova sestra bolje razumi, nego li ti. (Doloroza ide po limonadu.)

CELESTINA: Ja te još i preveć dobro razumim. Moj brat je prezaran umro na bojnem polju. Ostao si sam i tvoja mati te nije dosta strogo odgojila. Zato te ni oženiti ne zna. Ti si joj sve na svitu. Ti si joj mali bog. Zato je tvoja mladost kao mušt ki kipi i kipi, a ne more od njega nastati plemenito vino. Ali sada bi jur konačno mogao završiti ludorije mladosti. Postani ozbiljan! Ženi se!

RUDOLF: Ženi se! Ženi se! To mi i majka stalno bleji u uho. Ako mi drugoga ne znaš reći, onda je bolje, da odmah idem.

CELESTINA: No-no, neka se odmah ljutiti! Počekaj još! Ostani još!

RUDOLF: Nač ću čekati? Na tu vašu limonadu? Ja idem.

CELESTINA: Neka ovako naglo i brzo projti!

RUDOLF: Kod tebe i tako ne morem najti pomoći. Projt ću iz Beča. Nećeš me tako brzo opet viditi!

CELESTINA: Vidim, da si sada uvrijedjen. Ja te nisam hotila uvrijediti.

RUDOLF: Ništa zato. Dakle onda zbogom teta i časna Mater! Do vidjenja!

5. RRIZOR. (Mater Celestina i sestra Doloroza.)

CELESTINA (prema sestri Dolorozi, ka nosi iz kuhinje čašu limonade): Vidiš, kako je ćutljiv ov moj nećak. Zaman si donesla limonadu. Prošao je uvrijedjen. Tako meko i dobro srce ima. Ali nije srićan u svitu. U kloštar bi kanio pojti. A kad bude u kloštru, onda neće imati mira, dokle ne bude opet u svitu. Kćerka moja, razumiš li ti ovo?

DOLOROZA: Ja mislim, da ga razumim.

CELESTINA: Kako to misliš?

DOLOROZA: Ja si to dobro znam predstaviti. Glejte, i ja uvijek hlepim za onim čega nimam. Ovde u kloštru ginem od čežnje za svitom. A u svitu bih sigurno opet hlepila za kloštrom, kao ptica, ka je odrasla u krletki (gajbici) i zato se boji slobode, ke ne zna pravo uživati.

CELESTINA: Ostavi ovu temu. Bojim se, da se tvoje misli previše kreću oko ove teme. Duša, ne želji si svita! Ti mu nisi dorasla. On će te razočarati... Ali sad te moram ostaviti samu. Pometi i uredi mrvu ovu sobu. A na koncu smiš donesti Mariji iz vrta svežega cvijeća. Kćerka, dokle nebesku Majku tako ljubiš, ne tribam se ja bojati za te.

DOLOROZA: A ljubi li i Marija mene?

CELESTINA: U tom ne smiš dvojiti. Završi djelo pak poj na noćni počivak.

6. PRIZOR. (Sestra Marija Doloroza sama.)

Doloroza mete sobu i briše prah. Pri tom ili medjutim pjeva prema pilju Marijinomu slijedeću pjesmu:

Ja oća nimam, majke nimam,
To dobro znaš, nebeska Mat!
Odrasla sam u samostanu,
Ah tudji mi je ov svit vas.
/: Ipak me čežnja za njim trapi,
Želim si gledat svita sjaj,
Po tihi šuma, po livada
Na konju jahati u raj. :/

(Med prvom i drugom pjevanom kiticom recitira bez pjevanja slijedeće četire rede:)

Oh, ja bih htela, ja bih...
Oj kad bih znala ča bih.

U kloštru sam se odgojila,
Al' ne znam gdje mi j' domovina...

(Zatim pjeva 2.kiticu:)

Ne poznam divnih pjesam svita,
Žalim, da ne znam svirati.
Bilo bi krasno, kad bih smila
SS Junakom snažnim plesati.
/:Srce mi hlepi za ljubavlju
I tira me odavle van.
Privlači me bogatstvo svita,
Ostavila bih samostan. :/

(Ako se ne najde komponist za zgodniju melodiju, more se zeti kod ovih dvih kitic napjev 369 iz molitvenika "Kruh nebeski": "Zapjevam...")

7.PRIZOR. (Jur pri pjevanju druge kitice, pri koj Dolores pokusi s metlom u ruki par korakov i plesati dojde tiho nutar kroz vrata s lijeve strani, ke je Doloroza zabila ključem zatvoriti, grof Rudolf i na počne na koncu pjevanja iznenadjenoj sestri pljeskati-božati):
RUDOLF: Pravo! Pravo! Od početka sam Vas obožavao. Ali ovako ste mi još draži!
DOLORES (prestrašena jedva more dojt do riči. Metla joj spade iz ruk. Rudolf skoči tamo, da ju zdigne): Ka-kako ste Vi došli nutar?
RUDOLF: Kroz vrata. Nisu bila na sriću zaključana. Dolores! Jur sam uvijek iskao priliku, da ti velim, ja te ljubim! Ja te neizmjeno ljubim!
DOLORES: Vi se šalite s jednom ubogom koludricom. To nije lipo!
RUDOLF: Ne! Ja se ne šalim. Vjeruj mi, da te ljubim. To je sveta istina. Od prvoga hipca, kad sam te zaobličio, bio sam odmah zaljubljen.
DOLORES: To je nemoguće!
RUDOLF: Vjeruj mi, Dolores, ti si moja srića i nesrića!
DOLORES: Kako srića i nesrića?
RUDOLF: Srića, kad nek od onda znam, da je vridno živiti, otkad te poznam. Nesrića, kad nimam mirne noći, ni mirne ure, otkad te poznam.
DOLORES: Kako to?
RUDOLF: Moje se misli stalno oko tebe kreću. Životarim kao da sam na pol mrtav, jer ćutim, da mi je srce kod tebe.
DOLORES: Ne šalite se!
RUDOLF (uvrijedjen): Ti veliš, ja se šalim? A ti, ti jedina si uzrok, da ne morem najti u svitu sriće i da mi ne preostaje drugo, nego da se živ zakopam u grob jednoga samostana.
DOLORES: Nek toga nekate učiniti! Vi ne znate, kako teško je biti u kloštru, ako človik nije sigurno pozvan od Boga i ne more biti srićan, ako ne ljubi Boga nad sve.
RUDOLF: Si ti srićna u kloštru? Čuo sam tvoju pjesmu.
DOLORES (obisi glavu i zdahne): Onda znate, kako se stoji s mojom srićom.
RUDOLF: Ako si ti nesrićna, neka budem i ja. Dilit si kanim s tobom ovu sudbinu.
DOLORES: Kakovu sudbinu?
RUDOLF: Kloštarsku sudbinu, ako mi jur ne moreš biti žena.
DOLORES: Ja Vaša žena?
RUDOLF: Ako to ne more biti, budi mi barem sestra! Ne govori mi "Vi"! Reci mi "Ti"!
DOLORES: Kako to mislite?

DOLORES: Kako to mislite? RUDOLF (ispravi): Kako to misliš?

DOLORES: Dakle, kako to misliš?

RUDOLF: Ja znam, da druge žen ja već ljubiti neću moć. Sudbina mi je svu sriću položila u tvoje ruke. Ako ti ostaješ u kloštru, i ja idem u kloštar.

DOLORES: Ne! Ne! Da budemo obadva nesrićni?

RUDOLF: Ili ako ti hoćeš, moremo postati obadva srićni.

DOLORES: Kako bi mogli biti obadva srićni?

RUDOLF: Spomeni se, ča si pjevala, kad sam nutar došao.

DOLORES: Ah, to je bila samo čežnja za svitom, ka me kadagod napade. Ali ča bih ja u svitu? Ja ga uopće ne poznam.

RUDOLF: Ča bi u svitu? Moja draga ćeš biti. Moja mila žena!

DOLORES: Misliš? Velim ti, da ne znam ništa od ovoga svita. Bojim se, da bih poginula u njem. Odrasla sam zatvorena u kloštar kao ptica, ka se je rodila ulovljena. Takova ptica uopće ne bi znala ništa započeti sa slobodom.

RUDOLF: Oho! Pusti pticu na slobodu i odmah zna ona, ča je sloboda, a more biti od maljanstva zatvorena.

DOLORES: Ali moja obećanja? Moji zagovori?

RUDOLF: Ti uopće ne valjaju. DOLORES: Zač ne bi valjali?

RUDOLF: Položila si je bez toga, da bi bila znala čega si se odrekla.

DOLORES: Misliš? RUDOLF: Sigurno! Svaki duhovnik, ki pozna crikveno pravo potvrdit će ti to.

DOLORES: Ti lako govoriš. Svit će me ipak odsudjivati.

RUDOLF: Ča se mi marimo za svit, ako budemo samo mi dva srićni. Samo da me ljubiš! Reci mi, Dolores, ljubiš li me barem mrvu?

DOLORES (maše glavom): m-m! RUDOLF: Ne?

DOLORES: Ne mrvu, nego jako! (Objamu se.)

RUDOLF: Ah, kako sam srićan!

DOLORES: I meni se čini kao u povidajki, kad dojde knez i probudi Trno-ružicu iz tisućljetnoga sna. (Preplaši se:) Ali nažalost ovo će ostati samo povidajka.

RUDOLF: Zač bi moralo ovo ostati povidajka? Ako imamo dosta snage u sebi stvorit ćemo od sanje istinu!

DOLORES: Ali ča čedu reći drugi?

RUDOLF: Nećemo je pitati. Hodi odmah s manom!

DOLORES: Ti se zaista kaniš ženiti za me?

RUDOLF: Prisižem ti, da ćeš biti moja žena.

DOLORES: Ali to neće pojti bez crikvene dozvole.

RUDOLF: Tu dozvolu udilit će nam moj ujac. On je nadbiskup solnogradski.

DOLORES: Ali kako?

RUDOLF: On to mora! Reći ćemo: tvoji zagovori su nevaljani, jer nisi znala, čega si se odrekla, kad nisi poznavala svita.

DOLORES: Da, to je istina.

RUDOLF: Vidiš! Zato se ne boj i ne premišljavaj mnogo! Ča je najveća moć na ovom svitu? Ljubav. A gdo ima veću ljubav, nego li mi dva? Hodmo odmah! Daj ključe! Položi je sada Mariji pod noge. Reci: dosle sam ja bila vratarica. A odsle budi ti! Čuvaj odsle Ti svoj samostan!

(Dolores uzme ključe i položi je Marijinomu kipu pod noge. Pri tom pade ZASTOR.)